

Náležitosti žalobního petitu

Z žalobního petitu musí být jasně patrné, jakého plnění se žalobce domáhá. Sama skutečnost, že některé údaje jsou uvedeny nadbytečně, popřípadě odkazem na jinou část petitu, v důsledku čehož může být žalobní petit nepřehledný, neznamená bez dalšího, že by byl žalobní petit neúplný, neurčitý, či nesrozumitelný.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 29 Odo 43/2003-76, ze dne 16.7.2003)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Ing. M. M., zastoupeného JUDr. L. V., advokátem, proti žalované J., spol. s r. o., o zaplacení 150.000,- Kč s přísl., vedené u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 13 C 122/2001, o dovolání žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. února 2002, čj.12 Co 65/2002-51, tak, že zrušil usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. února 2002, čj. 12 Co 65/2002-51 a usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 12. prosince 2001, čj. 13 C 122/2001-39, a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Napadeným usnesením potvrdil odvolací soud usnesení Okresního soudu v Olomouci ze dne 12.12.2001, čj. 13 C 122/2001-39, kterým tento soud odmítl „podání žalobce doručené soudu dne 7.9.1999 pod čj. 13 C 122/2001“ podle § 43 odst. 2 občanského soudního řádu (dále též jen „o. s. ř.“).

Soud prvního stupně odůvodnil své rozhodnutí tím, že žalobní návrh, kterým se žalobce domáhal, aby soud vydal platební rozkaz, kterým uloží žalovanému zaplatit žalobci v žalobním petitu požadované plnění, nespĺňuje podmínky ustanovení § 79 o. s. ř.

Žalobce se přitom domáhal vydání platebního rozkazu, kterým soudu uloží žalované do 15-ti dnů od doručení platebního rozkazu zaplatit žalobci

- a) zbývající dlužnou sumu smluvní pokuty z celkové částky 1,150.000,- Kč ujednané ve „smlouvě o další součinnosti při převodu obchodního podílu společnosti J. spol. s r.o. se sídlem v O.“ po vydání směnečného platebního rozkazu sp. zn. 3 Sm 13/99, tedy 150.000,- Kč,
- b) s úrokem z prodlení 19 % p.a. z částky ad a) od 10.5.1996 do 20.6.1996 (tedy 3.201,37 Kč za 41 dnů),
- c) dále úrok z prodlení ve výši 21 % p.a. z částky ad a) od 21.6.1996 do 26.5.1997 (tedy 29.256,16 Kč za 339 dnů),
- d) dále úrok z prodlení ve výši 26 % p.a. z částky ad a) od 27.5.1997 do 12.8.1998 [tedy 47.227,40 Kč za 442 dnů, celkem tedy 229.684,93 Kč pro položky a) - d)],
- e) dále úrok z prodlení ve výši 20 % p.a. z částky ad a) od 13.8.1999 až do zaplacení.

Dále se domáhal zaplacení obvyklého úroku z prodlení počítaného podle občanského zákoníku z částky 1,000.000,- přiznané směnečným platebním rozkazem sp. zn. 3 Sm 13/99, vydaným Krajským soudem v Ostravě, snížený vždy o 6 % z této částky přiznané rovněž uvedeným směnečným platebním rozkazem, tedy

- f) úrok ve výši 13 % p.a. z částky 1,000.000,- Kč od 10.5.1996 do 20.6.1996 tedy 14.602,74 Kč za 41 dnů),
- g) dále úrok ve výši 15 % p.a. z částky 1,000.000,- Kč od 21.6.1996 do 26.5.1997 (tedy 139.315,07 Kč za 339 dnů),

h) dále úrok ve výši 20 % p.a. z částky 1,000.000,- Kč od 27.5.1997 do 12.8.1998 [tedy 242.191,78 Kč za 442 dnů, čili celkem 396.109,59 Kč pro položky f) - h)],

i) úrok ve výši 14 % p.a. z částky 1,000.000,- Kč od 13.8.1998 do zaplacení a nákladů řízení představujících soudní poplatek.

K výzvě soudu sice žalobce žalobní petit upravil, ale tento podle názoru soudu prvního stupně nadále nesplňoval náležitosti ustanovení § 79 o. s. ř.

Soud prvního stupně vyzval žalobce aby do deseti dnů od doručení výzvy odstranil vady žaloby tak, aby obsahovala přesný, určitý, srozumitelný a vykonatelný žalobní petit a poučil jej, jak má tuto opravu provést.

V odůvodnění svého usnesení odvolací soud uvedl, že výzva soudu prvního stupně k odstranění vad žaloby je zaměřena na opravu a doplnění petitu s vymezením, že musí být přesný, určitý, srozumitelný a vykonatelný s tím, že vymezení práv a jím odpovídajících povinností v žalobním petitu musí být provedeno natolik určitě a srozumitelně, aby po jeho převzetí do výroku mohl být na jeho základě nařízen a proveden výkon rozhodnutí. Výzva obsahuje i zákonné poučení o možnosti postupu podle § 43 odst. 2 o. s. ř.

Žalobce sice žalobní petit změnil, při jeho formulování však postupoval stejným způsobem, jako v žalobě.

Odvolací soud se ztotožnil se závěry soudu prvního stupně o nedostacích petitu. Konstatoval, že i když lze obecně ze žaloby usuzovat, čeho se laicky žalobce domáhá, neuplatnil svůj nárok v podobě, jak to požaduje procesní předpis. „Žádné odkazy na žalobní žádání tak, jak to žalobce jak v případě původní verze, tak i verze doplněné a opravené učinil, nejsou bez své jednoznačné konkretizace a specifikace jistiny, z níž se žalobce příslušenství domáhá případně a způsobitelné k tomu, aby takto mohl soud v konkrétní věci judikovat.“

Proti usnesení odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Co do jeho přípustnosti odkázal na ustanovení § 239 odst. 3 o. s. ř., co do jeho důvodů na nesprávné právní posouzení.

Dovolatel namítá, že názor soudu prvního stupně, že petit žalobního návrhu musí být formulován do podoby „přejatelné přímo do verdiktu soudu“ je nesprávný. Jak uvedl odvolací soud, z obsahu žaloby lze obecně usuzovat, čeho se žalobce domáhá.

„Tzv. laická podoba petitu, jehož obsah je obecně jasný, nemůže zakládat tvrzení o jeho nesrozumitelnosti nebo neurčitosti. Je v souladu s poučovací povinností soudu, aby byl účastník v soudním řízení veden k přesné formulaci svých nároků a tvrzení, včetně petitu, avšak požadavek pregnantní právní formulace by znamenal ve svých důsledcích odepření spravedlivé ochrany práv laické veřejnosti a umožňoval by uplatňování práv pouze prostřednictvím právně kvalifikovaných subjektů, což odporuje základním principům českého právního řádu.“

Neurčitost žalobního petitu nelze podle dovolatele dovozovat ani z konkretizace jistiny pomocí odkazu na předchozí body petitu.

Dovolatel navrhuje, aby Nejvyšší soud usnesení obou soudů zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Dovolání je přípustné podle ustanovení § 239 odst. 3 o. s. ř. a je důvodné.

Podle ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř. musí být z návrhu na zahájení řízení (žaloby) patrné, čeho se navrhovatel (žalobce) domáhá. Jak správně uvedl soud prvního stupně musí být žalobní návrh úplný, určitý a srozumitelný a vymezení práv a jim odpovídajících povinností musí být tak přesné a jednoznačné, aby po převzetí do výroku soudního rozhodnutí mohl být nařízen a proveden jeho výkon. Přitom soud nemůže účastníkům přiznat jiná práva a uložit jim jiné povinnosti než žalobce navrhuje, musí žalobní petit svým výrokem zcela, vyčerpávat a nesmí jej (s výjimkami zakotvenými v § 153 odst. 2 o. s. ř.) překročit (shodně srov. v právní teorii např. Bureš. J., Drápal. L., Krčmář. Z., Mazanec. M.: Občanský soudní řád, Komentář I. díl. 6. vydání, Praha: C. H. Beck 2003, str. 247). To však neznamená, jak správně uvádí dovolatel, že by musel být žalobní petit formulován tak, aby jej mohl odvolací soud bez jakékoli úpravy převzít do výroku svého rozhodnutí (i když jsou zpravidla žalobní petit takto formulovány). Takový požadavek lze dovodit pouze u žalobních návrhů kterými se navrhovatel domáhá rozhodnutí o prohlášení vůle, které takové prohlášení nahrazují.

V projednávané věci žalobce v žalobním petitu uvedl částky, jejichž zaplacení se domáhá, tj. jednak zaplacení smluvní pokuty ve výši 150.000,- Kč s příslušenstvím, jednak zaplacení úroku z prodlení z částky 1.000.000,- Kč s příslušenstvím. Požadované příslušenství smluvní pokuty - úrok z prodlení - vymezil jednak způsobem určení jeho výše (procentem ze základu ve vazbě na jednotlivá období), jednak celkovou částkou za příslušný počet dnů (s výjimkou případů, kdy takto výši příslušenství určit nešlo). Přitom výši základu příslušenství požadované smluvní pokuty pro jednotlivá období neformuloval konkrétní částkou, ale odkazem na příslušný bod žalobního petitu, kterým požadoval zaplacení smluvní pokuty (kde je výše smluvní pokuty jasně uvedena).

Z žalobního petitu je tedy jasně patrné, jakého plnění se žalobce domáhá, přičemž, to že některé údaje jsou uvedeny nadbytečně, popřípadě odkazem na jinou část petitu, způsobuje sice určitou nepřehlednost žalobního návrhu, nikoli však jeho neúplnost, určitost či nesrozumitelnost. Bude na samotném soudu, aby formuloval výrok svého rozhodnutí obvyklým způsobem.

Soud prvního stupně i odvolací soud tedy pochybily, když posoudily žalobní návrh jako nepřesný, neúplný, nesrozumitelný a nevykonatelný a v důsledku toho postupovaly podle ustanovení § 43 odst. 2 o. s. ř.

Nejvyšší soud proto, aniž ve věci nařizoval jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), usnesení odvolacího soudu a spolu s ním ze stejných důvodů i usnesení soudu prvního stupně podle § 243b odst. 2, věty za středníkem a odst. 3 o. s. ř. zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení (§ 243b odst. 3, věta první, o. s. ř.).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Konsolidace veřejných rozpočtů; legislativní přílepy \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Správní soud a procesní pravidla](#)
- [Vzdělávání, náležitosti podání \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zákonný soudce \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právo na soudní ochranu](#)
- [Překvapivá rozhodnutí, výživa nezletilého dítěte](#)
- [Průtahy v řízení](#)

- [Exekuce](#)
- [Insolvenční řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Koncentrace řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Nemajetková újma právnické osoby \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)